

Μάθημα/Τάξη:	<i>Ν. Γλώσσα Γ' ΕΠΑ.Λ Α' Ομάδας</i>
Κεφάλαιο:	<i>Εφ όλης της ύλης</i>
Ονοματεπώνυμο Μαθητή:	
Ημερομηνία:	<i>14/11/16</i>
Επιδιωκόμενος Στόχος:	<i>65 /100</i>

Κείμενο:

Το σχολείο της δημιουργικότητας

Το σχολείο που θέλει να αναπτύξει τη δημιουργικότητα των μαθητών του θα πρέπει να **μεριμνήσει** για τη δημιουργία κατάλληλου κλίματος και ευνοϊκών συνθηκών. Προγράμματα, βιβλία, μέθοδοι διδασκαλίας, δάσκαλοι και μαθητές θα πρέπει να προσαρμοστούν και να στραφούν προς αυτή την κατεύθυνση. Η μηχανική μάθηση, η τυποποίηση της διδασκαλίας, η παθητική επανάληψη, η παιδαγωγική του «κάνε το όπως σου το λέω» **θα αποκλειστούν** και θα αντικατασταθούν με μεθόδους όσο γίνεται περισσότερο ενεργητικές. Η θεματολογία των μαθημάτων θα αλλάξει και θα στραφεί σε θέματα που η πραγματοποίησή τους ενδιαφέρει ένα μαθητή ή μια ομάδα μαθητών.

Συχνά ερωτήματα όπως «τι θα ήθελες να κάνεις» και «πώς σκέπτεσαι να εργαστείς» βρίσκονται στη βάση μιας δημιουργικής παιδευτικής διαδικασίας που σέβεται την ατομικότητα του μαθητή και πιστεύει στις δημιουργικές του δυνατότητες. Από τις μεθόδους μάθησης σημαντικότερη είναι η διερευνητική κατά την οποία η οργάνωση της ύλης και η σύνδεση των γνωστικών τμημάτων επαφίεται στον ίδιο το μαθητή, ώστε η μάθηση να παίρνει μια δημιουργικά εξατομικευμένη μορφή σχετιζόμενη **άμεσα** με την εργασία, να είναι δηλαδή μάθηση πραγματική.

Ο δάσκαλος εξάλλου θα πρέπει να είναι σε θέση να επανατοποθετήσει τον παραδοσιακό του ρόλο, να τον αναθεωρήσει κριτικά και να παραμερίσει το μοντέλο του παραδοσιακού δασκάλου. Θα πρέπει να μείνει ανοιχτός και ευέλικτος, να οργανώνει, να εμπνέει, να ενθαρρύνει, να δίνει τις πληροφορίες που χρειάζεται ο μαθητής για τη δουλειά του ή να τον **κατευθύνει** σωστά στην αναζήτηση και την ανεύρεσή τους. Με άλλα λόγια, θα πρέπει να είναι ο ίδιος δημιουργικό άτομο.

Πιο συγκεκριμένα, η σχολική ζωή στο δημιουργικό σχολείο θα μπορούσε να οργανωθεί με τρόπους που να ευνοούν τις πρωτοβουλίες, τις επιλογές, τις εργασίες των μαθητών σε θέματα που τους ενδιαφέρουν. Να ανατίθεται για παράδειγμα στους μαθητές η οργάνωση και παρουσίαση ορισμένων μαθημάτων, διαφόρων εκθέσεων, έκδοσης περιοδικού ή εφημερίδας, θεατρικών παραστάσεων, ομιλιών για θέματα επικαιρότητας, κοινωνικά, πολιτικά, επιστημονικά. *μιλιών για*

Στο δημιουργικό σχολείο πρέπει να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των μαθητών στο διάλογο. Κάτι τέτοιο μπορεί να οδηγήσει στην εκτροπή από τη διδασκαλία που έχει σχεδιάσει ο δάσκαλος. Ο καλός δάσκαλος ποτέ δεν ξέρει πού θα βγάλει τελικά το μάθημα, και σε αυτό τελικά βρίσκεται η γοητεία του έργου του. Ένα μάθημα που οδηγεί εκεί που αυτός έχει σχεδιάσει, δεν είναι πάντα το καλύτερο μάθημα.

Στο δημιουργικό σχολείο πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα ο τρόπος υποβολής των ερωτήσεων. Θα μπορούσαμε να διακρίνουμε τις ερωτήσεις σε ερωτήσεις κλειστές και ανοιχτές. Κλειστές είναι εκείνες που ο δάσκαλος ξέρει την απάντηση και την περιμένει. Ακούει αδιάφορα ή δεν ακούει καθόλου τις άλλες απαντήσεις. Ο μαθητής δεν απορεί, δεν ρωτάει, δεν ενθαρρύνεται στην απορία ή στην ερώτηση, δεν βλέπει να λαμβάνεται υπόψη η προσπάθειά του και κατά συνέπεια δεν διακινδυνεύει μια απάντηση λαθεμένη. Ο δημιουργικός μαθητής δυσφορεί σε τέτοιες συνθήκες μαθήματος και αντιδρά συχνά με απρέπεια ή με ειρωνεία.

«Να κάνετε ερωτήσεις που να μην ξέρετε την απάντηση», αυτό είναι το αίτημα της δημιουργικότητας. Η στενή όμως αντίληψη για την αγωγή, που περιορίζει το ρόλο της στο γνωστικό υλικό αποκλειστικά, δεν αφήνει το δάσκαλο να κινηθεί στο χώρο της συλλογικής προσπάθειας. Ο δάσκαλος δεν έχει τη δυνατότητα να **εκμεταλλευτεί** τις δημιουργικές προοπτικές που δίνουν οι ανοιχτές ερωτήσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η δεξιότητα της παραγωγής γραπτού λόγου. Ο φιλόλογος ζητάει από τους μαθητές να γράψουν ένα κείμενο πάνω σ' ένα θέμα με σχεδόν δεδομένη την απάντηση. Γιατί δε ζητάει τη γνώμη τους πάνω σ' ένα πραγματικό ερώτημα; Γιατί δεν τους ασκεί στη συγγραφή ενός συλλογικού κειμένου; Αλλά και γενικά το σχολείο γιατί δε βοηθάει τους μαθητές να χρησιμοποιούν τα χέρια τους, να κατασκευάζουν, να ερευνούν, να αποκτούν προσωπικές εμπειρίες και γνώσεις; Προς αυτήν την κατεύθυνση οφείλει να κινείται το δημιουργικό σχολείο.

Κώστας Μπαλάσκας

Παρατηρήσεις:

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις περίπου.

Μονάδες 25

B1. Να βρείτε από ένα συνώνυμο για κάθε λέξη που σας δίνεται:

μεριμνήσει, θα αποκλειστούν, άμεσα, κατευθύνει, να εκμεταλλευτεί.

Μονάδες 5

B2. Από το δεύτερο συνθετικό των λέξεων να γράψετε μια νέα σύνθετη λέξη:

επανάληψη, παιδαγωγική, συμμετοχή, δυσφορεί, αντιδρά.

Μονάδες 5

B3. Ποια είναι η συλλογιστική πορεία της έκτης παραγράφου του κειμένου;

Μονάδες 5

B4. α. Ποιος είναι ο τρόπος και το μέσο πειθούς της τρίτης παραγράφου του κειμένου; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

β. Ποια η δομή της ίδιας παραγράφου;

Μονάδες 10

B5. "Στο δημιουργικό σχολείο πρέπει να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή των μαθητών στο διάλογο". Σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων περίπου να επισημάνετε τη σημασία του διαλόγου στη σχολική τάξη.

Μονάδες 10

Γ' Παραγωγή λόγου:

« Στο πνευματικό κέντρο του δήμου σας εκπαιδευτικοί φορείς της περιφέρειάς σας διοργανώνουν ημερίδα με θέμα "Εκπαίδευση: Προβλήματα και νέες προοπτικές". Στη συνάντηση αυτή καλείστε ως εκπρόσωπος της τάξης σας και μέλος του δεκαπενταμελούς συμβουλίου του σχολείου σας να διατυπώσετε τις απόψεις σας πάνω στα ερωτήματα:

α) Ποια θεωρείτε εσείς ως τα σημαντικότερα προβλήματα στη μέση εκπαίδευση σήμερα;

β) Πώς θα θέλατε να είναι το σχολείο του μέλλοντος; » . (500-600 λέξεις περίπου).

Μονάδες 40

ΑΡΕΙΜΑΝΙΟ

ΔΙΚΤΥΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ